

CHRISTOPHORI,
BESOLDI,
J.C.
DE ÆRARIO PU-
BLICO

DISCURSUS:

Nunc iteratò editus, varièque auctus.

Subnexus eidem est,

JULII CÆSARIS BULEN-
geri, Juliodunensis;

DE TRIBVTIS AC VECTI-
galibus populi Romani, Liber.

O. Apoll. de Anay

Prostat Francfurti,
In Bibliopolio Hæredum LAZARI ZETZNERI.

ANNO M. DC. XXVI.

Verè Nobili & Amplissimo Viro;

D N. M A R T I N O
CHEMNITIO, JC. EMINEN-

T I S S I M O, S E R E N I S S I M O R U M
Pomeranix Principum Consilia-
rio Primario,

Fautori, & amico suo magno:

E X I L I A H Ä C C E M E D I T A-
M E N T A, P O L I T I C O - P H I L O-
L O G I C A;

O B S E R V A N T I A E S U M M A E, J U G I S Q U E?
memoria causa, merito inseribit. censuraq; ejusdem
limatissima lubens submittit.

C. B.

Ad Lectorem.

JOHANNES MARTINUS
RAUSCHER, ACAD. TUBING.
PROFESSOR.

Hu, cui Regales Cœli Clementia fasces,
Aut alia Populos sub statione dedit;
Queris, quo solidè incedat Respublica talo,
Et serves Civem, quâ ratione tuum.
Cùm pariter Mavors, pariterq; instabit Egestas;
Nec fugiet partes ille vel illa suæ?
Num Clarios ibi scitatum Oracula Delphos,
Frivola quâ fervent Augure verba Deo?
An Dodonei sonitus queretur abeni,
Queq; alias voces Pythicalaurus habent?
Nil opus: Ecce tibi mediore sponsa Lycœ.
PUBLICA RES FISCO SOSPITE, SOSPES ERIT.
Sospite sospes erit Fisco Respublica. Ut ille
Florœat, ô vires subdite subdetuas!
Sed faciles vires modicasq;, & mole carentes,
Ne subeas onericicatur batuo.
Ne vires Fisco & nervos dum fortè ministras,
Viribus omnino destituare tuis.
Nam juga detrectat nimium cogentia Taurus,
Et gravis exilem deprimit auraratem.
Scilicet hic prudens finemq; modumq; potestas
Neverit, equali debita lege jubens.

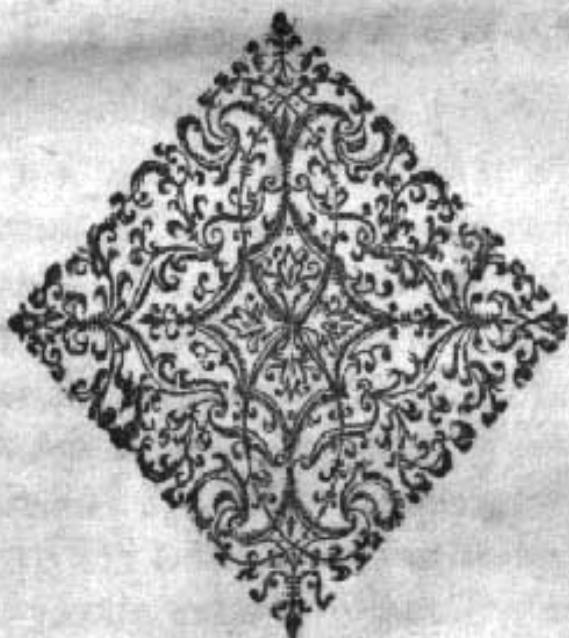
Discursus Politici
De
 Æ R A R I O
 Publico,
 CAPVT I.

RE M P U B L I C A M O M N E M Aut Principatum, corpus esse quoddam civile; nemini non liquere puto. Inibi, ut Consiliarii sedem vicemque obtinent Mentis; cui tota hominis paret natura: sic pecunia rerum gerendarum nervus habetur. l. i. §. in causa. 20. ff. de question. Sine sumptibus, non ulla Respublica consistit; opusque ei opibus est, sine quibus nil fieri quod opus: nervis hisce sumptuum publicorum, officia cuncta Magistratus, talem accipiunt vigorem; ut corpus Reipublicæ universum, & validius sustineri, & item moveri promptius possit. Videatur Pet. Gregor. Tholosan. 3. d. Rep. cap. 1. à princ. Jul. Cesar Bulenger, tr. de Vectigal. populi Roman. cap. 3. à princ. Lel. Zecchius, d. Principe, lib. 2. cap. 3. num. 1. Pierre Matthieu, in Sejano, fol. m. 287. & seq. Jac. Bornitius, in Ærar. lib. 1. cap. 1. fol. 2. Zacharias Grisebach polit. cap. 17. à princ. Hænonius, disput. polit. 5. lib. 72. in fundam. à princip. & noviss. mi Herr. Klock, in elegan-

JULII CÆSARIS
B V L E N G E R I
I V L I O D V N E N S I S ,

D E T R I B U T I S A C V E-
C T I G A L I B U S P O P U L I R O M A N I
*Liber: in quo Vectigalium Regni Gallie, & eorum quæ
Vectigalibus præsunt, origo illu-
stratur.*

N V N C P R I M V M I N G E R-
M A N I A E D I T U S ; . S U B L A-
tis mendis, quæ Tolosanam editionem
deformârunt.

T U B I N G Æ,
Prae lo Johannis Alexandri Cellii.
A N N O 1618.

Clarissimo Viro

D. JOANNI
DE LACEPPE-
DE, EQVITI TORQUA-
TO, IN SANCTIORI CONSI-
storio Christianissimi Galliarum Regis Consiliario, & in
Curiâ computorum, indictionum, ac subsidiorum
Provinciæ ad aquas Sextias pri-
mo Præfidi;

JULIUS CÆSAR BULENGERUS
S. D.

VIDE QUANTUM APUD ME HU-
MANITATUE fama, cum pari literarum laude
conjuncta potuerit (PRÆSES CLARISSI-
ME) qui tibi de facie, forte & de nomine igno-
tus, hoc quidquid est de VECTIGALIBUS
P. Romani operis inscribere, & sub nomine tuo
vulgare non dubitaverim. Si quid à me hac in parte peccatum est,
illud RAYMUNDO DELSHERMS tuo, imò nostro est ascri-
bendum, qui de tua virtute, quam literæ politiores ornant, tan-
tum pollicitus est; ut non modò factum hoc meum tibi acceptum,
sed & mibi ornamento ac gratiæ fore persuaserit. Nemo certè re-
periri potuit, cui justius librum de VECTIGALIBUS inscri-
berem,

**I V L I I CÆSARIS
B V L E N G E R I ,
D E V E C T I G A L I B V S
P O P . R O M . L I B E R .**

**D E T R I B U T O R U M O R I -
G I N E .**

C A P U T I .

VECTIGALIA, ET TRIBUTA penè cum Regibus nata sunt. Nam & in Judæis, Assyrīis, Medis, Ægyptiis, ubi primum Reges exorti, protinus & Vectigalia exorta: ut in sacris literis videre est, *Genes. cap. 47.* ubi Regibus Ægypti pars quinta fructuum, Tributi nomine praæstata narratur. Quoniam neque quies sine armis, neque utrumque sine Tributis haberi possunt: *ut Livius lib. 1. Decimorum jus fuit Regibus, lib. 3. Regum cap. 5. in Judæâ, Babylone, & Siciliâ, et Cic. in Ver. & Aristot. in Oeconom. Imo & ante Reges, si quæ Reipublicæ forma ullo tempore fuit, sine Vectigalibus esse non potuit; quibus Belli Pacisque munera sustinerentur. Aristot. lib. 1. Polit. cap. 11. Πόλεως ἃν πέλοι δεῖ χρηματίσειν, καὶ τέτοια πόλεις ὀστερά σικιά, μαζίσει δέ. Nam multæ civitates pecunias indigent, & hujusmodi quæstibus, quemadmodum domus, sed & magis. Et idem lib. 8. cap. 2. Διὸ κτίσεως μὲν δὲ τῆς πόλεως, Opus est possessione urbibus. Πρῶτον μὲν δὲ υπάρχει δεῖ τρεῖς φύναι, ἑωραὶ πέχυαι, τετραὶ δὲ σπλαχνα, ἐπι χρηματίσειν πνεα διπλαῖς διπλαῖς ἔχωσι, καὶ περὶ τὰς καθ' αὐτὰς χρήσις, καὶ περὶ πλευρικάς. Civitati primum oportet esse alimenta, postea artes, tertium arma, præterea pecuniarum habendarum facultatem, ad usus proprios, & ad bellum. Vectigalia autem vel ad domesticos Regiæ domus sumptus, vel ad exercitus, vel ad populum aliquid, vel ad magistratus, & onera publica relata sunt.*